نقل قول

بازتابی از روح زمانه

خاطره‌نگاری و خاطره‌نویسی در فرهنگ ما به روزگاران کهن برمی‌گردد، اما خواندن این خاطـــرات و روزنوشـــت‌ها بـــه اندازه نوشتن‌شان در میان افراد مرسوم نیست. در این میان، خواندن روزنوشت‌های یک جامعه‌شناس حتی شاید غریب‌تر به نظر برسد، چراکه معمولا از یک جامعه‌شـــناس انتظار می‌رود نظریـــات و تفکراتش را در قالب‌های آکادمی مثل کتاب یا مقاله منتشر کند. به همین دلیل است که روزنوشت نوشتن شاید چندان از سوی یک جامعه‌شناس امری متداول نباشـــد. مانی کلامی، انسان شـــناس، در بخش دیگری از آیین معرفی کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشـــت تنهایی» گفت: خوانـــدن این کتاب در دوران خوانده‌شـــدن‌ها و خوانده‌نشدن‌ها بسیار سخت اســـت به‌خصوص که در ۷جلد خاطرات و روزنگاشت‌های اندیشمندی چون عماد افروغ نوشته شده است و اگر جملات برگزیده دکتر افروغ نبود، واقعاً مطالعه این اثر مشکل بود. به اعتقاد من جملات گزینشی، بازتابی از روح زمانه ماست. این جملات کیفیت کشکول‌وار دارد که به خوبی ارائه شده است. وی ادامه داد: افروغ در این کتاب، درباره سکوت و فریاد صحبت می‌کند و این فرصتی اســـت تا انگیزه بالقوه در مخاطب ایجاد شود تا خود و داستان خود را در این ۷سال پیدا کند و اصطلاحاً نسبت جزء خود را با کل کتاب بیابد اما این انگیزه در خواننده بالقوه می‌ماند و به فعلیت نمی‌رسد. تازه‌ترین کتاب این اندیشمند به ما یادآوری می‌کند که نوشتن را از دست ندهیم و این نکته‌ای است که فراموش کرده‌ایم. نوشتن به مثابه فرهنگ جنبشی بود که در آمریکا انسان‌شناسان از مردم می‌خواستند که بنویسند زیرا نوشتن یک اصل است. دکتر افروغ به‌عنوان یک مردم‌نگار، دیگران را فراخوان و صدادار کرده و صدای مظلومان و فرودستان و خلوت‌نشینان شده است.

مکث

حسرت و دریغ آیندگان

کار متفکر و اندیشمند معمولا سال‌ها بعد بهتر درک می‌شود. درباره عماد افروغ هم همین نکته صادق است. نگاه وی به مسائل مختلف در آینده بهتر از امروز درک خواهد شد. حسن سبحانی، اقتصاددان مطرح کشور، از دیگر سخنرانان حاضر در این برنامه گفت: گاهی که به اندیشمندانی چون دکتر افروغ می‌اندیشم، از خودم می‌پرسم که بعد از ما کسانی که تاریخ این ۵۰سال اخیر را می‌نویسند، درباره این متفکران چگونه قضـــاوت می‌کنند؟ این موضوع را به اندیشـــمندانی که در علوم اجتماعی و رفتاری مطالعاتی دارند، تدریس کردنـــد محدود می‌کنم و نمی‌خواهم به همه دانشـــگاهیان و حوزویان این مهم را تعمیم دهم. وی ادامه داد: ضمن اینکه علوم اجتماعی و علـــوم رفتاری را از علوم انســـانی جدا می‌دانم، معتقدم غرض اصلی از مجموعه مباحث، رفتار انسان است که در علم اقتصاد، جامعه‌شناسی، مدیریت، روانشناســـی و علوم تربیتـــی نیز بدان پرداخته می‌شـــود. افرادی که در ۵۰سال گذشته به این مباحث ورود داشته‌اند، از نوجوانی ذهنشان درگیر بوده و دغدغـــه دین را داشـــتند و در ادامه و با پیروزی یـــک انقلاب افتخارآفریـــن، به‌دنبال یاری‌رســـاندن و پشـــتیبانی اهداف و آرمان‌های انقلاب و نظام فکری آن انقلاب بوده‌اند. ســـبحانی افزود: این دســـته از اندیشمندان، سرنوشتی دارند که فکر می‌کنم آیندگان درباره آنها با حسرت و دریغ صحبت خواهند کرد.

حدیث نفس

آرامش با نوشتن

در پایان آیین معرفی کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشت تنهایی» عماد افروغ، نگارنده این کتاب گفت: روی بســـکار، کتاب بسیار سختی با عنوان «دیالکتیک، نبض آزادی» نوشته است. ما به رئالیسم انتقادی گرایش داریم و سعی کرده‌ایم این امر را طی ۳۰سال گذشته در ایران بسط و نشر دهیم. آلن نری نیز کتاب «دیالکتیک و تفاوت» را به رشته تحریر درآورده است که بنده این کتاب را ترجمه کرده‌ام و به چاپ رسید. آلن نری می‌گوید: این کتاب را باید به روش آلبالوچینی خواند، شما آلبالوهای خوب را انتخاب می‌کنید و برای خواندن هم روش انتخابی را برمی‌گزینید.

افروغ تأکید کرد: بسیاری از کتاب‌های دیگری که نوشته‌ام از دل همین روزنگاشـــت‌ها بیرون آمده است که یکی از آنها «گزیده و حس و حالی از نهج‌البلاغه» است و نشر نیستان آن را چاپ کرد و به چاپ دوم هم رسیده است. کتاب دیگر «عاشورا و رهایی» است که متن سخنرانی‌های مرا دربرمی‌گیرد که این اثر نیز به چاپ دوم رسید.

وی در ادامه با اشاره به چرایی و اهمیت نگارش روزنگاشت اظهار داشت: این امر یک پاسخ عام و یک پاسخ خاص دارد و سؤال این بود که چرا روزنگاشت؟ نخستین پاسخ، آیه شریفه قرآن کریم «ن وَالْقَلَمِ وَمَا یسْطُرُونَ» است؛ من عشق عجیبی به قرآن و نهج البلاغه دارم. علامه طباطبایی می‌گوید که قرآن به هر چه موهبت است، قسم خورده و مبرهن است که نوشتن و قلم چنان اهمیتی دارد که خداوند بر آن قسم خورده است و واضح است که این قسم به انسان، توانایی او در اندیشیدن زبانی و قلمی انسان است. بنابراین انسان با ویژگی ذاتی اندیشیدن و اندیشه‌ورز بودن تعریف می‌شود و باید به فعلیت این قابلیت انسانی بیندیشیم؛ چراکه در تسکین دردها و آلام بسیار مؤثر است. بنده هر زمانی که دلم می‌گیرد، می‌نویسم و با نوشتن به آرامش و پاسخ می‌رسم.

عکس: همشهری/جواد گلزار

«فریادهای خاموش؛ روزنگاشت تنهایی» نمایانگر دغدغه‌های یک جامعه‌شناس متعهد است

فریادهای تنهایی

گزارش

عماد افروغ، جامعه‌شناســـی است که یک‌بار میدان سیاست را آزمود، اما پس از آن انتخاب کرد که در حیطه دانشـــگاه و نظریه‌پردازی بماند و از سیاست فاصله بگیرد. با این حال، بسیاری از نظریات و نوشته‌های افروغ ارتباط بی‌واسطه با عالم سیاست و علوم سیاسی دارد. افروغ به‌عنوان یک جامعه‌شناس اصولگرا نظریه نقـــد درون گفتمانی را ابداع کرد که بارها در کلام سیاســـیون اصولگرا به آن ارجاع داده شده اســـت. افروغ در دوره هفتم مجلس شورای اسلامی (۱۳۸۷ـ۱۳۸۳) نماینده تهران و رئیس کمیســـیون فرهنگی مجلس بود، اما در انتخابات دوره هشتم شرکت نکرد و ترجیح داد به تحقیق و تفحص درباره مسائل مختلفی بپردازد که جامعه ایران با آنها دست به گریبان است. حاصل این تحقیقات در قالب کتاب، مقاله، گفت‌وگو و ســـخنرانی منتشر شده و توضیح‌دهنده نگاه این استاد دانشگاه به پدیده‌ها و پدیدارهایی است که مسئله جامعه ایرانی به شمار می‌رود. رونمایی جدیدترین کتاب افروغ با عنوان «فریادهای خاموش؛ روزنگاشت‌های تنهایی» به تازگی با حضور تنی چند از کارشناسان در سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران برگزار شد. در این نشست مجموعه ۷جلدی فریادهای خاموش؛ روزنگاشت تنهایی مورد بررسی قرار گرفت و ســـخنرانان این جلسه به ویژگی‌های تفکر افروغ اشاره کردند. نکته جالب درباره ایـــن مجموعه ۷جلدی برخورد افروغ با امور روزمره اســـت که در عین حال که حضور او در بطن جامعـــه‌ای را می‌نمایاند که موضوع اندیشـــه‌ورزی وی است، سبک زندگی این نویسنده را نیز تا حدودی منعکس می‌سازد. در این نشست نکات مهمی درباره سلوک و منش و اندیشه افروغ بیان شد.

آیین رونمایی و معرفی کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشـــت تنهایی» تالیف دکتر عمـــاد افروغ روز دوشنبه ۲۳خرداد ۱۴۰۱، با حضور دکتر عماد افروغ نویسنده کتاب، دکتر حسن ســـبحانی اقتصاددان، دکتر محسن اســـماعیلی نماینده مجلس خبرگان رهبری، دکتر ســـیداحمد حســـینی پژوهشگر در حوزه فلســـفه، دکتر مهدی امامی رئیس مؤسســـه علمی و فرهنگی انقلاب اسلامی، دکتر مانی کلامی انسان‌شناس، علیرضا مختارپور رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، حجت‌الاسلام‌والمســـلمین محمدرضا زائری رئیس اندیشگاه فرهنگی، معاونان و مدیران این سازمان برگزار شد.

حضور خدا در تمام بخش‌های زندگی نویسنده

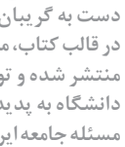

علیرضـــا مختارپـــور، رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایـــران ضمن ابراز خشـــنودی از برگـــزاری این مراســـم، به محتوای مجموعـــه ۷جلدی این کتاب اشـــاره کرد و گفت: این مجموعه حدود ۲هزار و ۵۵۵صفحه در ۷مجلد نوشته شده است که با مروری بر این مجموعه، چند نکته مهم خودنمایی می‌کند: نکته اول اینکه اگر به «إِنَّمَا الاعْمَالُ بِالنِّیاتِ» باور داشته باشیم، از مجموع مطالب این کتاب مسجل می‌شود که هدف نویسنده علاوه بر ثبت اندیشه‌ها و تجربیات، تلاشی برای اندیشیدن به قصد اصلاح است. به‌عبارت دیگر، هدف غایی، نوشتن خاطرات برای خود شخص و به یادگار ماندن نیست بلکه هدف این است که در مسائل فکری و عملی و نیز ابعاد مختلف اجتماعی جامعه تفکر شود و مشکلات، شناسایی و تبیین شود تا با توجه به منابع اندیشه دینی و تجربه بشری، راه‌حلی برای اصلاح امور فردی و اجتماعی در جامعه گشوده شود. نکته دوم، باور عمیق نویسنده به حضور خداوند متعال است که موضوع بسیار مهمی است. با خواندن این کتاب به خوبی متوجه می‌شویم که در تمامی لحظات فردی، اجتماعی، سخنرانی‌ها و جلسات مختلف و زندگی نویسنده، خدا حضور دارد و این حضور، نمایشی، یا تصنعی و به‌عنوان ابزاری صرفاً برای رنگ‌آمیزی کتاب نیست. بنابراین در جای‌جای کتاب، نسبت نویســـنده و روابط او با خدا احساس می‌شود و براساس این اعتقاد و رابطه انسان و خداست که می‌نویســـد، انتقاد می‌کند، فریاد می‌کشد، گله می‌کند و نظر می‌دهد. به همین دلیل حضور خداوند، یک عامل مؤثر است.

رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران در ادامه درباره شرح جزئیات زندگی روزمره نویسنده گفت: سومین نکته مربوط به بیان جزئیات فعالیت روزانه یک اندیشمند، متعهد، مسئول و دغدغه‌مند است. ممکن است ظاهربینان بگویند که بیان این مسائل و مکالمه با بقال، نانوا، تعمیرکار و راننده چه ضرورت و اهمیتی دارد اما زمانی که این کتاب خوانده می‌شود، یک تصویر و بعد واقعی از زندگی نمایان می‌شـــود و همین باعث می‌شود که اندیشـــمند، خود را برتر از مردم و جـــدای از مردم نبیند، خـــود را تافته جدا بافته از مردم نداند و دائماً افکار و رفتار خود را در این مواجهه‌ها ارزیابی کند.

نکته بعدی این است که وقتی جزئیات زندگی بیان می‌شود، شما می‌توانید متوجه شوید که آیا شکاف و دره عمیقی بین فکر، نظر و عمل این متفکر و نویسنده وجود دارد؟ یعنی آیا او همانطور که زیست می‌کند، می‌اندیشد؟! اگر معتقد به اخلاق است باید این اخلاق را در زندگی و رفتار او با خانواده، دوستان و سایر افراد جامعه دید. در این زمینه شـــکافی دیده نمی‌شود، به‌گونه‌ای که عمل منطبق با اندیشه است.

روشنفکر مسئول متعهد حاضر در صحنه جامعه

مختارپور با بیان این مطلب که گفتار صادقانه افکار، احساســـات عمیق نویســـنده و پرهیز از سانسور، مصلحت‌اندیشـــی یا ریای معکوس، نکته دیگر این اثر است، گفت: ریا در نگاه نخست این است که فرد اعتقادی به عملی که انجام می‌دهد، ندارد اما فعلی را برخلاف اعتقاد خود با اهداف مختلف انجام می‌دهد که این نوع ریا مشهور اســـت. نوع دیگر ریا در نقطه مقابل قرار دارد که به آن ریای معکوس می‌گویند و در قرون قبلی بین عرفا رواج داشته است؛ مثلا برای اینکه مردم آنها را متقی ندانند، حتی در مواقعی تظاهر به فســـق می‌کردند. در آثار استاد شهید مطهری آمده است که شربت را در شیشه مسکرات می‌ریختند تا مردم تصور کنند این افراد در حال استفاده از مسکرات هستند و جامعه به آنها روی نیاورد یا اعمالی را انجام می‌دادند که مردم از آنها بیزار شوند اما نوع دیگری از ریا نیز وجود دارد که خنثی است. به این معنا که شخص ســـعی می‌کند اعتقاد خود را در عمل نشان ندهد و رفتاری خنثی داشته باشد، درحالی که فردی بسیار معتقد اســـت. در کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشت تنهایی» مجموعه تصاویر صادقانه و واقعی آمده اســـت و هر آنچه که اتفاق افتاده - خوب یا بد و درست یا غلط - بیان شده است. بنابراین موضع دکتر افروغ صادقانه، منتقدانه و واقعی است.

ارائه سبک مطالعه در زندگی به‌صورت غیرمستقیم

مختارپور با تأکید بر مطالعات مفید این نویسنده، یکی از فواید مطالعه این مجموعه را دست یافتن به یک سبک مطالعه دانست و گفت: یکی از ویژگی‌های برجسته این کتاب، این است که مطالعات نویسنده به خوبی دیده می‌شـــود و اثر مطالعه را در تار و پود مجموعه می‌توان دید. یکی از آموزش‌های این کتاب به‌طور غیرمستقیم، ارائه سبک مطالعه است. طرح این موضوع که چگونه کتاب بخوانیـــم و چگونه از محتوای کتاب در رفتار، افکار، ارزیابی، بیان و... خود اســـتفاده کنیم، به‌ویژه برای جوانان بسیار اهمیت دارد. اهمیت این مبحث که برای تهیه یک مجموعه باید تعداد قابل‌توجهی کتاب خوانده شود و این آثار معرفی و ارزیابی شـــود، از اهمیـــت و ارزش بالایی برخوردار است. مختارپور با اشاره به تنوع مطالعات دکتر افروغ گفت: در جلد هفتم این اثر، مطابق نمایه، ۳۶کتاب ارزیابی شده اســـت و این کتاب‌ها متنوع اســـت. به‌گونه‌ای که هم نام کتاب نهضت حسینی در پرتو قرآن دیده می‌شود و هم کتاب تحلیل فیلم، کتاب فلسفه سیاســـی صدرالمتالهین و... و اینگونه نیست که نویسنده خود را به تخصصی مربوط به یک رشته خاص محدود کرده باشد. البته برخی کتاب‌ها در برخی از مجلدات ســـیطره دارنـــد، در این کتاب نهج‌البلاغه چنین نقشـــی دارد. نهج‌البلاغه و اصول اندیشـــه علوی، عدالت، اخلاق، آزادی و حق مردم در این کتاب جلوه بارزی دارد. نویســـنده این کتاب با حضور در جامعه دربـــاره تمام وقایعی که می‌بیند و می‌شـــنود، نظر خود را می‌نویســـند، او روشنفکرِ مسئول متعهد حاضر در صحنه جامعه است و کاملاً در کنار مردم است.

رئیس ســـازمان اســـناد و کتابخانه ملی ایران ابراز بندگی و نجوا با خداوند از سوی یک اندیشمند متفکر را یکی دیگر از ویژگی‌های این کتاب دانست و افزود: با بیان این مطلب که نویسنده در برخی از صفحات کتاب، با خداوند نجوا می‌کند گفت: این نجوا چند بعد دارد که یک بعد آن حضور خداوند در تمام لحظات و رویدادهاست. با خواندن این کتاب به خوبی دریافت می‌شود که او مسئله «خود» را کوچک پنداشته، خود را بنده خدا دانسته و این یکی از مهم‌ترین وجوه این کتاب است. مســـئله بعدی این است که تکلیف این روشنفکرِ متفکر، با عقل و دل روشن است. به‌شدت عقل‌محور بوده و اصالت با تفکر و اندیشه است. درست است که در امور دینی، اجتماعی، سیاسی باید از مسیر عقلانی عبور شود اما شاهراه اصلی، دل است.

مختارپـــور صراحت در اعـــلام نظر و اندیشـــه را از ویژگی‌های دکتر عماد افروغ برشمرد و گفت: نسبت نویسنده با فکر، مطالعه، خواندن، نوشتن و قلم روشن است که بســـیار خواندنی است. نویســـنده بر مردم نیست، با مردم و در میان مردم است. آگاه، خودآگاه، خداآگاه، دل‌آگاه و مرگ‌آگاه است، هوشیار و بصیر است، می‌بیند، می‌شنود، می‌خواند، تحلیل می‌کند و نظر می‌دهد. افـــکار، گفتار، کردار افـــراد و ملت و دولت‌ها را دنبال می‌کند. او بی‌نظر نیست، بلکه فعال است. به بهانه تخصص و درک شرایط مردم، خود را کنار نمی‌کشـــد، به بهانه محبوب همه بودن از ابراز صریح اعتقادات ابا نمی‌کند، به بهانه دانشگاهی بودن خود را از اعتقاد قلبی، فکری و عملی به شـــریعت و مناسک دینی و شعائر مذهبی مبرا نشان نمی‌دهد. نگاه نویسنده فقط به بیرون و انتقاد به دیگران نیست، خود را می‌بیند و ارزیابی می‌کند و به عیوب خود واقف است. او اهل تقواست و تقوا را حفظ رابطه معنا کرده که عارف شیرازی فرمود: «اگر هواست که معشوق نگسلد پیوند/نگاه دار سر رشته تا نگه دارد.»

توجه به خدا در روزنگاشت‌های دکتر عماد افروغ

سیداحمد حسینی، پژوهشـــگر فلسفه در ادامه آیین معرفی کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشت تنهایی» گفت: سال‌هاست که اندیشه‌های دکتر افروغ را بـــا دوگانه‌هایی می‌شناســـیم که در یک سیر دیالکتیکی، قرار است وقتی این دوگانه‌ها به هم می‌آیند، به یگانگی و نگاه وحدانی نرســـند و این موضوع در عنوان کتاب به وضوح معلوم است.

برای اینکه اندیشه‌های دکتر عماد افروغ را بکاوم، از دوگانه خیر و شر آغاز می‌کنم؛ دوگانه‌ای که سالیان دراز از عصر افلاطون و ارسطو، دیدگاه‌های مختلفی درباره آن ارائه شده است.

وی ادامـــه داد: همانطور که در صحبت‌هـــای جناب آقای مختارپور بیان شـــد توجه به خدا در روزنگاشت او بارز است. عماد افروغ در این نزدیکی و توجه به پروردگار چنین بیان می‌کند که وقتی با خدا از در صلح درآمدیم و خداونـــد در زندگی ما حضور پر رنگی داشته باشد، در آن صورت دوگانه‌ها رنگ می‌بازند و یگانه می‌شوند.

این پژوهشگر با اشاره به اینکه با مطالعه این کتاب، تعداد ۱۶دوگانه اســـتخراج کرده است، گفت: با مطالعه کتاب «فریادهای خاموش روزنگاشـــت تنهایی»، تعـــداد ۱۶دوگانه از مجمـــوع عبارت ایشان اســـتخراج کردم و به‌نظر من دوگانه‌ای که ریشـــه‌ای‌ترین و منشـــأ دوگانه‌های دیگر است، دوگانه خدا و خلق (انســـان) اســـت کـــه اگر این دوگانه‌ها حل شـــود، دوگانه‌هـــای دیگر نیز رنگ می‌بازند و به یک آشتی می‌رسند.

روش‌شناسی جدید از دل روزنگاشت

مهدی امامی، رئیس مؤسسه علمـــی و فرهنگـــی انقلاب اســـلامی، از دیگر سخنرانان آیین معرفی کتاب فریادهای خاموش روزنگاشـــت تنهایی درباره روایت انســـان در این کتـــاب گفت: کتاب فریادهای خاموش روزنگاشـــت تنهایی از جنس روایت انســـان اســـت و نه از جنس تاریخ انسان به‌معنای «حسین وارث آدم» که بخواهیم از آدم تا حسین علیهم‌السلام را روایت کنیم. زمانی که از روایت انسان در این کتاب سخن می‌گوییم، در واقع به عمیق‌ترین لایه‌های حیات فردی، اجتماعی و انسانی اشاره داریم.

شـــاید در یک دســـته‌بندی کلان، بتوان ساحت تفکر و اندیشه را به ۳گونه تقسیم کرد: کسانی که نامسئله‌گرا هستند و در حوزه اندیشه‌های انتزاعی قلم می‌زنند و سخنرانی می‌کنند. دسته دیگر در حوزه انضمام‌اندیشی هســـتند یعنی کسانی که مسئله‌گرا خواهند بود ولی به این دلیل که فلسفه آنها از جنس وجود و هســـتی نیســـت، به پاسخ نمی‌رسند.

در ادامه، ما با تفکری به‌نام ضمنی‌اندیشی مواجه هستیم که در نسبت با وجود هستی، اندیشه خود را دنبال می‌کند و من افروغ را در جرگه عملگرایان و ضمنی‌اندیشـــان می‌دانم و معتقدم از دل این ۷جلد کتاب می‌توان به روش‌شناســـی جدیدی در عرض روش‌های موجود علوم اجتماعی دست یافت و از آنهـــا بهره برد. رئیس مؤسســـه علمی و فرهنگی انقلاب اســـلامی یادآور شـــد: اخلاق و عدالـــت در این کتاب از مباحث جدی اســـت. عدالت از منظر افـــروغ، از جنس وحدت و کثرت است. عدالت در اندیشه او اصلی است که از حیث ساختارمندی و قاعده‌مندی برتر از اخلاق است و در خود پایـــه‌ای برای اخلاق و رشـــد و تکامل اخلاق پیـــدا می‌کند که از این جهـــت یک نوع دیالکتیک میان عدل و اخلاق برقرار است.

نکته دیگر اینکه اخلاق، همه عدل نیست و بخشی از حقوق انسان اســـت و از این جهت اخلاقی که افروغ در این کتاب از آن سخن می‌گوید، از طریق نسبتی که با وجود هســـتی برقرار می‌کند، اساساً نمی‌تواند زمینی نباشـــد و افروغ هـــم در همین کتاب اشـــاره می‌کند: «اخلاق در آسمان نیست. آنگاه که تصور می‌کنی زمینی شـــده‌ای، آسمانی شده‌ای.» از همین‌رو اخلاق در اندیشه افروغ، هیچ نوع قداســـتی برای شـــخص نمی‌آورد. اخلاق در اندیشه افروغ در کنار سایر حقوق انسان از جمله حق معیشت، به رسمیت شناخته می‌شود.

کتاب

جهاد فرهنگی بر اساس آموزه‌های قرآن و اهل‌بیت(ع)

کتاب «جهاد فرهنگی براساس آموزه‌های قرآن و اهل‌بیت(ع)» نوشـــته عبـــاس کوثـــری در پژوهشـــکده فرهنگ و معارف قرآن پژوهشگاه علوم و فرهنگ اســـلامی تهیه و به همت نشر این پژوهشگاه در ۱۳۷ صفحه منتشر شد.

در میـــان مدخل‌هـــای ایـــن فرهنگنامه، برخی موضوعات فرهنگـــی ویژه‌ای وجود دارد که عموم افراد جامعه به‌صورت گسترده با آن سروکار دارند. از این‌رو، به‌منظور ارتقا و تقویت سبک زندگی اســـلامی در اثر پیش‌رو شـــاخصه‌های مربوط به جهاد فرهنگـــی در آموزه‌های قرآن و اهل‌بیت(ع) تهیه می‌شود و در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد. در این کتاب، پس از مفهوم‌شناسی سبک زندگی اسلامی و بیان مبانی سبک زندگی اسلامی و گســـتره آن، جهاد فرهنگی در آموزه‌های قرآن و اهل‌بیت(ع) تشریح و ضمن بیان فرق فرهنگ و علم، نسبت میان فرهنگ و تمدن بررسی می‌شود. نویسنده در این کتاب، ضمن بیان مبانی جهاد فرهنگی (مبانی عقلی و مبانی قرآنی)، ویژگی‌های فرهنگ اسلامی را برشمرده است. از دیگر مباحث این اثر می‌توان به اهداف جهاد فرهنگی اشاره کرد که در این راستا، راهکار اجرایی در تبیین منطقی امامت اهل‌بیت(ع) مطرح شده است.

«مجاهدان فرهنگی» از دیگر مباحث مطرح‌شده در اثر مذکور است که در این راســـتا، ویژگی‌های مجاهدان فرهنگی (ایمان خالصانه، دانش، عدم‌شـــیفتگی به دنیا، مرزبانی از ارزش‌های الهی، زمان‌شناسی، گســـترش عدالت، همراهی با مستضعفان و تربیت افراد متخصص) بیان شده است. همچنین شیوه‌های جهاد فرهنگی، جهاد فرهنگی و تقیه و اصول اجرایی برای عمل به جهاد فرهنگی، از دیگر مباحث مطرح‌شده در این اثر است. علاقه‌مندان برای خرید اینترنتی این کتاب می‌توانند به نشانی اینترنتی shop.isca.ac.ir مراجعه کنند.

چهره

مدرسه تخصصی آشنایی با اندیشه‌های شهید صدر

اولین مدرسه تخصصی کشوری «فرصت صدرخوانی» به‌صورت مجازی ویژه فراگیران سراسر کشـــور و نیمه‌حضوری یا مجازی ویژه فراگیران مشـــهد مقدس برگزار می‌شود. اندیشکده حقوق بشر و شهروندی دانشگاه امام‌صادق(ع) نمایندگی استان خراسان با هدف ترویج عالمانه و روشمند منظومه فکری شهید آیت‌الله ســـیدمحمدباقر صدر، نخســـتین مدرســـه تخصصی کشوری فرصت صدرخوانی را با همکاری پژوهشـــگاه شهید صدر برگزار می‌کند. این اندیشکده با درک اهمیت مسئله‌محوری و پژوهش کاربردی در فضای علمی و پژوهشی و همچنین آشنایی تفصیلی با اندیشه اصیل شهید صدر، درصدد اســـت تا با تبیین اندیشه ایشـــان، مقدمات علمی و اسلامی ورود به مســـئله‌محوری را با مقیاس اندیشه اسلام ناب متکی بر آرا و اندیشه ایشان پیگیری کند. این مدرسه در ۴سطح مختلف طراحی شده است که عموم مخاطبان و علاقه‌مندان می‌توانند ضمن مطالعه و تسلط بر منابع هر سطح، شرکت در کارگاه‌ها و انجام فعالیت‌های محوله به‌صورت پلکانی یا موازی به ســـطوح بعدی راه یابند. ثبت‌نام و شرکت در سطح مقدماتی (سطح اول) و تعیین سطح برای همه علاقه‌مندان ضروری اســـت. فراگیرانی که با اندیشـــه و آثار شهید صدر(ره) آشنایی دارند پس از تعیین سطح از امتیازات و فرصت‌های ویژه‌ای برای شرکت یا حتی همکاری (علمی یا اجرایی) در سطوح بعدی بهره‌مند می‌شوند و پس از سطح مقدماتی می‌توانند سطح بعدی مورد نظر خود را حسب صلاحدید انتخاب کنند. حجت‌الاسلام و المسلمین عباس کعبی، عضو مجلس خبرگان رهبری و جامعه مدرســـین حوزه علمیه قم، حجت‌الاسلام حسین علی سعدی، عضو مجلس خبرگان رهبری و ریاست دانشگاه امام صادق(ع)، حجت‌الاسلام محمدحسین ملک‌زاده، مؤلف و مترجم آثار شهید صدر و مدرس سطوح عالی حوزه علمیه قم، حجت‌الاسلام رضا اسلامی، مؤلف آثار شهید صدر و مدرس سطوح عالی حوزه علمیه قم، محسن اسماعیلی، عضو مجلس خبرگان رهبری و هیأت علمی دانشگاه تهران، حجت‌الاسلام سیدحسن وحدتی شبیری، مدیر مدرسه عالی فقاهت عالم آل محمد(ع) و هیأت علمی دانشگاه قم، حجت‌الاسلام سیدامید مؤذنی، مترجم آثار شهید صدر و معاون پژوهشی پژوهشگاه شهید صدر و حجت‌الاسلام علی نعمتی، مدیر هیأت اندیشـــه‌ورز اقتصاد و الگوی پیشرفت اسلامی، از استادان برجسته حوزوی و دانشگاهی مدرسه تخصصی فرصت صدرخوانی هستند. این مدرسه به‌صورت مجازی ویژه فراگیران سراسر کشور و نیمه‌حضوری یا مجازی ویژه فراگیران مشـــهد مقدس برگزار می‌شود. همچنین به برگزیدگان مدرسه مدرک تخصصی اعطا خواهد شد و در فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و فرهنگی مرتبط جذب می‌شوند.